

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — 12 kor. | Negyed évre — — 3 kor.
 Fél évre — — 6 „ | Egyes szám ára — — 24 fill.
 Nyitltér soronként 1 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Hj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 — Megjelenik minden vasárnap. —

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Egy szép terv.

Városunk pénzügyi körei újabb egy érdekes tervvel foglalkoznak, melynek fontosságát Szászváros jövő fejlődése szempontjából eléggé méltatni nem lehet. Arról van szó t. i. hogy Sebeshely fölött az ugynevezett Nagy patak — Riu mare — völgyében egy nagyobb szabású vízmű s erre alapított villamos erőforrás létesítsék, mely nem csupán Szászvárosnak immár jelentékenyre növekedett áramszükségletét látná el, hanem e helytől Szászvároson keresztül a vasuti állomásig, sőt talán azontul egészen Algyógyig vezetendő villamos vasúthoz, ezenkívül Szászváros és vidékének további világítási és ipari szükségleteihez is szolgáltató a szükséges áramot.

A mű alapját egy völgyzárlat képezné olyanformán, mint ahogy Nagyszeben mellett a Zoodt patakán kevésbé kedvező terepviszonyok mellett már két ilyen mű van építve. A jelzett patak felső folyásán kevéssel a Mogyorós pataka és Gliva patak összefolyása alatt vannak helyek, ahol a völgy alapja 25—30 méter széles, itt tehát egy mondjuk 25 m. magas völgyzárlat építése aránylag kevés költséget igényelne. A feldugott vizet 4—5 kilométernyire a völgyben zárt csatornában levezetve, még további 187 m.-nyi esést s így egészben 212 m.-nyi esést lehetne elérni. Ha a patak vízbőségét másodpercenként a legmérsékeltőbb számítással $\frac{1}{2}$ kilométernek vesszük, ez 1413 lóerő munkaképességet ad. Oly energiaforrás, mely a főnnebb vázolt céloknak teljesen megfelelne.

A kivített egyszerűsíti az, hogy a jelzett területet a kincstár és Szászváros városa bírják, s így a kisajátítás és szolgálat kérdése is egyszerűen volna lebonyolítható.

A kincstár és a város a villamos vasút létesítésében erősen volnának érdekelve azért is, hogy jelentékeny mennyiségű tüzfűjüket, mely eddig az usztatás által tüzelő értékének 25—30%-át elveszítette, jövőben sokkal gazdaságosabban vasuton szállíthatnák le.

Hogy a mű létesítése különösen az ipar szempontjából mit jelent, arra nézve Szászváros iparosait nem kell kitanítani, mivel közvetlen szemléletből, Szászsebes és Nagyszeben példájából eléggé ismerik, hogy a kisebb-nagyobb elektromotorok a legkülönbözőbb iparoknak (asztalos, lakatos, kovács, esztorgályos, kötélgyártó, nyomdász stb. stb.) mennyire kezére járnak.

A mi a kérdés pénzügyi oldalát illeti: egy erős részvénytársaság alapítására volna szükség, ami a város, városi pénzügyeink, a kincstár s az érdekelt községek és egyesek egyesülése útján volna elérhető.

A város kellő garanciák mellett átadná villamos művét a részvénytársaságnak s ezáltal annak egyik fő részvényesévé válnék.

Nem csekély dologról van szó, mert a mű létesítésének költsége a villamos vasúttal együtt eléri a 2 $\frac{1}{2}$ —3 millió korona értéket. Azonban

ha figyelembe vesszük, hogy csupán Szászváros város áramszükséglete világításra, jéggyártásra és cséplésre a mai alacsony árak mellett a 100.000 K értéket megközelíti, egy olyan fedezet áll előttünk, mely a továbbiakra nézve biztos alapot szolgáltat.

Még pár szót a kivitel idejéről.

Ha összes technikai és pénzügyi terveink készen volnának is, a jelen pillanatban nem lehetne szó a kivitelről a megfizethetetlen magas munkabérek, sőt munkahiány miatt. A leszerelés időszaka azonban, amelynek mégis csak el kell következnie, kiválóan alkalmas lesz e célra. Nagy munkástömegek fognak fölszabadulni, amelyek a polgári életben nem találják meg azonnal elhelyezkedésüket s ennél fogva maga a kormány is szívesen fog közbejárni ilyen munkás-osztalognak azonnal való alkalmazásához. Nagyon fontos ennél fogva az, hogy a tervek ekkorra teljesen készen legyenek. Nézetünk szerint a városi hatóságnak, polgármesternek és képviselőtestületnek, kellene kezébe vennie azonnal az ügyet.

Az első a technikai kérdés. Egy vázlatot és tájékoztató költségvetést kellene készíteni, melyek közül előbbit Fleischer Mihály üzemvezető-mérnök már el is készítette, az utóbbit pedig rövid idő alatt elfogja készíteni. Miután ezek a terv kivihetőségéről és a költségekről kellő tájékoztatást fognak nyújtani, nemsokára a városi hatóság kellő előkészítése után az összes érdekeltet egy szélesebb körű ankétára lehetne összehívni, melyen az ügy pénzügyi oldalát is alapos megbeszélés tárgyává lehetne tenni.

Ezután következnek a részletes terv és költségvetés elkészítése és az ügyvel kapcsolatos jogi kérdések elintézése.

Mind ezt kellő utánjárással egy év alatt el lehetne végezni, s ezáltal egy olyan közhasznú kulturális műnek létrejöttét készítenék elő, melyért utódaink áldani fognak emlékünket.

Simon Ferenc.

— Foghazzal büntetik az álhírek terjesztőit. A belügyminiszter leiratot küldött a vármegye alispánjához, amelyben különösen felhívja a figyelmét arra, hogy szigorúan ellenőrizzék az álhírek terjesztőit. Egyidejűleg az e tárgyban kiadott rendeletét kibővíti olyanformán, hogy aki közállapotainkra vonatkozó oly hírt kohol, vagy olyan álhírt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében elkedvetlenedést támaszon a nemzet ellenálló erejében, a becsületes béke elérhetésében vetett hitet megingassa vagy közgazdasági viszonyainkról valótlán és kedvezőtlen hírt kohol és terjeszt, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— A nyári időszámítás beszüntetése. Szeptember 15-től 16-ra virradó éjjel megszüntetik a máv. összes vonalain a nyári időszámítást. Ehelyett visszatérnek a közép-európai időszámításra. Ennek következtében

szeptember 16-án hajnali 3 órakor az összes vasuti órákat visszaigazítják 1 teljes órával 2 órára. A menetrend egyébként változatlan marad.

— A Maros szabályozása és hajózhatóvá tétele tárgyában az érdekelt kereskedelmi- és iparkamarák aug. 28-án értekezletet tartottak Marosvásárhelyen, melyen megállapodtak abban, hogy a földművelési miniszternél tartandó víziut-programm megállapító értekezleten kérni fogják, hogy a szabályozáshoz szükséges előmunkálatok minnél előbb megindíttassanak és hogy a tényleges szabályozási munkálatok a háboru befejezése után nyomban megkezdessenek. Elhatározták egyúttal az értekezleten résztvevő kamarák, hogy határozatuknak támogatására fel fogják kérni a Marosmenti megyék főispánjait és a Marosmenti városok országgyűlési képviselőit.

Városunk fejlesztése.

Irta: **Dr. Sglimbea Oktáv,**
 az „Ardeleana” helybeli takaré- és hitelintézet vezérigazgatója.

Labor omnia vincit.

Több éve, hogy figyelemmel kísérem városunk gazdasági életének fejlődését, de változást, haladást egy irányban sem találok. Sokat beszélnek mégis, hogy ezt meg ezt kellene a város fejlesztése érdekében tenni, de senki ez irányban semmit sem indít, semmit sem produkál, nagyobb akció nem látható.

Az ok sok és régi. Nem a báboru a főok, ami minket visszatart, hanem más régebbi ok úgy mint: az indokolatlan conservatismus, kislelkűség és fogalomhiány, akció képességi hiány, a helyi közigazgatás nehéz és sokoldalú vezetése, amely a nagyobb szabású közügyek előmozdítása iránt igen csekély érdeklődést mutatott és egyéb mások.

Ezen lap hasábjában is számtalanszor tárgyaltattam, hogy mi volna a teendő városunk fejlesztése és a lakosság vagyonosodása érdekében, de a közlemények — sajnos — pusztában elhangzott szavak voltak. Még az elsőrendű szükségletek is, mint a köztisztaság és a tüzoltóság kérdése sincs elintézve, habár pénz is lett rendelkezésre bocsátva. Azt mondják, hogy a városi közigazgatás az oka!

E gondolattal tovább megyek. Eszembe jutnak az igen gyakran vitatott közügyek, u. m.: a villanytelep fejlesztése, villamos vasút az állomásig, városi erdők üzembevétele, vízvezeték-csatornázás, műmalom, különféle ipari és kereskedelmi telepek, kórházak, melyek a mi helyi érdekünkkel összhangzásban volnának és még sok más ügy és látom, hogy mind ezek csak kávéházi és utcai beszélgetésekben jutnak kifejezésre.

Kérdezem meddig? A végtelenig természetesen így nem mehet. A háboru új eszméket vetett fel, új élet és fejlődési fogalmakat ad, amelyek — gondolom — hogy városunk vezetőire is legalább részben befolyással lesznek. Az idők változnak, minékünk is kell velük változnunk. És hogy, ime:

Az egész városi közfejlesztési akció a közgazgatás kezéből, amely rendszerint nehézkes, miután felsőbb hatóságokhoz is van kötve, kiveendő. És miután mai napig helyben nincs oly intézmény, amely az egész akciót kezébe venné, ezt meg kell alakítani, meg kell alapítani önállósági jelleggel. Magától értetődik tőkére van szükség, mint minden vállalkozásnál, egy társaság kívánatik tehát, mely körül pénzesek és érdekeltek tömörüljenek.

Elsősorban a három helybeli pénzintézet, melyek teljes egyetértésben élnek, volnának hivatalba az ügyet kézbe venni és egyúttal az új alakulatban a peponderans tőkével részt venni. A mai pénzbőség úgy is arra kényszeríti őket, hogy ezentúl a mindennapi egyszerű bankszerű ügyleteket felhagyják.

Megalapítandó volna tehát egy új részvénytársaság, egyelőre egymillió korona alaptőkével, melynek alapításában a három pénzintézet mellett maga a város venne részt mint a negyedik peponderans helyi tényező. Részt vennének természetesen a többi helyi nagy cégek, egyházak, testületek és egyesek, mely módon a rizikó, meg az ellenőrzés megoszlaná. Az alapításnál reflektálni lehetne esetleg nagyobb vidéki bankokra is, mely esetben a nagyszabedű régi és szolid bankok jöhetnének tekintetbe. Végre az alakulásban részt kell vennie egyik nagyobb és szolidabb fővárosi banknak is, amely régebbi idő óta alapít és vezet oly vállalatokat, melyek a mi helyi érdekeinkkel és problémáinkkal összhangzásban vannak, miután a fővárosi összeköttetésre és ez utján a külföldre mindig lesz szükségünk.

Mindenekelőtt tehát az említett részvénytársaság megalapítandó és a szükséges tőke összegyűjtendő, a mi a mai pénzügyi viszonyok között nem lehetetlen, másodsorban a társaság vezetésének egyelőre feladata lenne szakértőket kihallgatni, ideiglenes terveket és költségvetéseket előkészíteni külön minden tervezett problémáról, ezek alapján pedig egy konkrét munkaprogramot, amely annak idejében sorról-sorra, a hogy a körülmények megengedik, életbe léptetnének, miután természetesen a képzett és értelmes személyzet is beállítatnék.

A megalakult részvénytársaság első sorban a várostól a villanytelepet venné át, azt fejlesztené, idővel pedig a villamos-vasutat a vasúti állomásig építené, a villanytelep kiterjesztése a szomszédos községekre, tűzifának az erdőből a városba leendő szállítására villamosvasut vezetése, sok és különféle ipari és kereskedelmi telep, mozgósínház stb. létesítése, mind oly munkálatok, melyek idővel mégis megoldásra várnak. Idővel természetesen elintézés alá fognak jönni a többi említett problémák, valamint mások is, amelyek még felszínre kerülhetnek.

Mindennap látjuk, hogy az ország különböző részein új alapítások keletkeznek, részint azonnali akcióra, részint mint előkészületek a bekövetkező átmeneti gazdasági időre, valamint a béke gazdasági időre. Magától értetődik, hogy mi sem maradhatunk tovább ölbetett kezekkel, a városon kívüli helyről pedig fejlesztési akciót nem várhatunk. Egy új alapításhoz szükséges tényezők mind megvannak, a beteljesedés csak erős akarat és közös helyi akció folytán lehetséges.

Mi, a maiak elitéljük a multiakat a város fejlesztése iránt tanusított nemtörődömségük miatt, óvakodjunk tehát ezen ódiomot jövőre reánk is átvinni és gondoljunk el mennyi előnyt lehetne csak az itt említett problémák keresztülvitele által is a város lakosságának szerezni.

Videant consules!

Hirdetmény.

A Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság 1918. aug. 18-ikán tartott rendkívüli közgyűlése az alaptőkének 25.000 K-ról 50.000 K-ra való felemelését határozta el olyképp, hogy minden egyes régi részvény után egy új részvény jegyezhető.

Az új részvények kibocsájtási ára 100 K.

Az új részvények jegyzésének határideje 1918. október 5-ikéig tart és a jegyzés a Szászvárosi Takarékpénztár Rt. pénztáránál eszközölhető.

A részvényjegyzésnél a jegyzett részvény egész értéke, 60 fill. helyegilleték és 1918. július 1-től a jegyzés idejéig számított 8% kamattal fizetendő.

A közgyűlés utasításának megfelelően e körülményt a t. részvényeseknek szives tudomására hozzuk avégből, hogy meglevő részvényeik alapján elővételi jogukkal élhessenek.

Az elővételi joggal ki nem váltott részvények az igazgatóság által megállapított magasabb áron kerülnek forgalomba.

Szászváros, 1918. szeptember 5.

Az igazgatóság.

NAPI HIREK.

— **Személyi hír.** Székelyi Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök v. b. t. t. folyó hó 28-án érkezik városunkba a délutáni vónattal és 29-én reggel 8 órakor fényes segédlettel misét mond, amelynek végeztével fogja kiosztani a bérálás szentségét. 29-én délelőtt 1/211—12 óráig magánkihallgatásokat fogad, ugyancsak ekkor történnek a kegyelmes főpásztor előtt a tisztelgések is.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszter Popovits György dévai m. kir. pénzügyigazgatósági napidíjast jelenlegi állomáshelyén pénzügyi kezelővé nevezte ki.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte krasznai Krasznay Bélát, Brád község főbíróját. Neje sz. Pankl Vilma múlt hó 29-én 52 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 1-én délután ugyanott az egész Brád osztatlan részvéte mellett ment végbe. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Új közjegyző.** Az igazságügyminiszter Csengeri István dr. aradi közjegyzőhelyettes Marosillyére kir. közjegyzővé nevezte ki.

— **Kitüntetett szászvárosiak.** A király Schmidt Arthurt, aki mint népfelkelő csendőr teljesített szolgálatot, valamint Szolga Lajos alörmestert az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Hősi halál.** Nyaradkarácsonyfalvi Csiky Endre joghallgató, cs. és kir. 62. gyalogezred t. zászlósa, a bronz vitézségi érem stb. tulajdonosa, a dieldenhofeni kórházban, 1918. évi augusztus 28-án, életének 24-ik évében hősi halált halt. Szülei holttestét hazahozatják és Felpestesen örök nyugalomra fogják helyezni.

— **Elismerés a körjegyzőknek.** A közadók múlt évi behajtása körüli vármegyénk jegyzőinek egy része szép munkát végzett s ezzel a pénzügyminiszter elismerését érdemelte ki. A teljesített szolgálat eredménye arra indította a minisztert, hogy a rendelkezésére álló hitel terhére pénzbeli jutalmakkal tüntesse ki azokat a jegyzőket, kik elismerésére első sorban tarthatnak számot, azoknak pedig, kik az említett hitel korlátolt volta miatt ilyen jutalomban részesíthetők nem voltak, a pénzügyigazgatóság a miniszter rendelkezésére a kifejtett tevékenységért dicséret iratot állított ki. Pénzjutalmat kaptak: Kovács Ernő govasdai, Gradina Kornél romoszi, Farkas János nagy-

almási, Belei Győző bencenci, Popovits Miklós vajdeji, Muntyán János roskányi, Susman Péter alsószilvási, Tóry Rezső sztrigyszentgyörgyi körjegyzők 80—80, Popovits József kerseci, Bnday István szántófalvi, Herbay Ágoston veceli, Konya János bukovai, Litsék Gyula várhelyi, Szatmári István russi, Martonossy György marosillyei, Farkas Farkas borbátvizi, Solyom Ferenc lozsádi körjegyzők 60—60 koronát. Elismerő iratot kaptak: Marschalkó István valisorai, Tornya Samu öböldogfalvi, Horváth Elek óbrettyei, Farkas Zombor szirbi, Herceg Sándor balomiri, Buday László kbtopolcai és Rimbás Péter cserbeli körjegyzők.

— **Áthelyezés.** A postaigazgatóság Sulutz Aurora szászvárosi posta- és táv.-kiadót Aradra s Nemetz Olga kiadót pedig Hátszegről Szászvárosra helyezte át.

— **Évmegnyitó ünnep a ref. Kún-kollegiumban.** Szeptember hó 7-ikén d. e. 11 órakor folyt le a ref. Kún-kollegium tanév-megnyitó ünnepe szépszámu közönség s a teljes ifjuság jelenlétében a kollégium dísztermében. Az ünnepet Alföldy Béla koll. ének- és zenetanár orgonajátéka vezette be, ki Kellner orgonaelőjátékát adta elő. Azután az XC. zsoltár (Te benned biztunk...) énekelte el a közönség és ifjuság. Éneklés után Székely János koll. vallásánár tartott magasan szárnyaló imát. Utána a kollégiumi zenekar Alföldy Béla tanár vezetésével Beethoven darabot játszott (Menuette a Septettből) teljes sikerrel. Azután dr. Görög Ferenc koll. igazgató mondotta el tartalmas és eszmedus tanév-megnyitó beszédét, melyben a tudományok elsajátítása mellett a kellő erkölcsi alap megszerzésének szükségességét hangoztatta s kötötte az ifjuság lelkére. Az emelő ünnepet a Hymnus hangjai zárták be.

— **Kinevezés.** Bánffy Kazimir báró, Alsó-fehérvármegye főispánja dr. Löwenstein Lajos dévai gyakorló orvost, aki mint cs. és kir. tart. főorvos a mozgositás óta a fronton teljesít szolgálatot, Vizaknára járási tisztii orvossá nevezte ki.

— **Megalakult a vármegyei árvizsgálóbizottság.** A törvényhatósági árvizsgáló-bizottság Déván megalakult. Az Országos Közélelmezési Hivatalt vezető miniszter a bizottság elnökévé Mahler Ignác kir. műszaki tanácsost, alelnökévé pedig Benkő András kir. tanfelügyelőt nevezte ki. A bizottság tagjaivá Cs. Lázár Lászlót, Kovács Lajost, Székely Mózeset, Balog Gézőt, Ujváry Jenőt, Csuka Ignácot, Németh Sándort, Péntek Eleket, Muzsnay Bélát, Bencze Imrét, Kálmán Lajost, Hirsch Lászlót, Gál Nándort, Kinda Miklóst, Szentiványi Lajost, dr. Schulhof Zsigmondot, Máyer Ödönt és Hajdu Lajost nevezték ki. A bizottság állandó előadója Szentiványi Lajos vármegyei II. főjegyző, hivatali helyisége a vármegyházának árvaszéki folyosóján 11. a. sz. alatt van.

— **A beírások eredménye a ref. Kún-kollegium elemi iskolájában.** A ref. Kún-kollegium elemi fiúiskolájába a jelen tanévre beiratkozott 180 növendék. És pedig az 1. osztályba 34, a 2. osztályba 47, a 3-ikba 52, a 4-ikbe 47. Vallás szerint beiratkozott 50 református, 1 evangélikus, 1 unitárius, 11 róm. kath., 17 gör. kath., 85 gör. kel. és 15 izraelita.

Fényképészeti műtermembe egy 3—4 gimnáziumot végzett ügyes fiút, valamint egy 3—4 polgárit végzett leányt tanulóul felveszek. Személyes vagy írásbeli ajánlkozások Róna Jenő fényképész címre Szászváros küldendők. 23 8-

— **Jelentkezzenek a katonahirlapírók.** Budapestről jelentik: Mindazok a hivatásos újságírók, akik Budapesten, vagy vidéken bármi néven nevezendő hirlapírói működést fejtették ki és katonai szolgálatot teljesítettek, vagy vagy most is teljesítenek, szíveskedjenek címüket az Újságírók Országos Egyesületének katonai bizottságához VII. kerület Rákoczi-ut 10. írásban bejelenteni. A hadrakelt sereghez tartozó érdekeltek hozzátartozói a bevonultak címét szintén jelentsék be.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **Felhívás.** Az új tanév küszöbén gondoljunk azokra a testvér-árvákra, kiknek tanító-apjuk ott estek el a harc mezején. Az élet kötelezettségéből, terhéből mi élők vállaljunk el éppen annyit, amennyit elbirunk, mert csak az uzsoki harcokban 80 szellemi testvérünk halt meg értünk, élőkért! A beiratás megújuló alkalmat nyújt arra, hogy a gyermekes szülőktől, — kiknek legtöbbje ma inkább bővelkednek anyagiakban, — gyűjtésünk árváink javára. A mieink a mai napig 60 koronát adtak: az első szóra. Mert jaj annak az érzésnek, amely csak szőzőn, befolyásolás, parancs nyomán fakad! Az adományok végösszegét a „Néptanítók Lapja” útján juttassuk rendeltetési helyére. Algyógy, 1918. szept. 7-én. Csighy Sándor.

— **Házasság.** Hánes Miklós petrényi gör. kel. tanító f. hó 15-én tartja esküvőjét Szta n Irén urleánnyal Szászvároson.

Bérmaszülők figyelmébe!

Raktáromon dús választéku **bérmajándék-tárgyak** (gyűrűk, fülbevalók, brossok, karkötők, órák, Mária amuletek valódi emailból stb.) kaphatók.

Jutányos, gyors és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel:

MARGEL VILMOS

órák, ékszerész és vésnök
Szászváros, Vásár-utca (Centrál szálló mellett.)

45 2-2

— **Pintér—Parlagi vendéjátéka.** Nem mindennapi szórakozásban lesz része Szászváros színházba járó közönségének október hó 6-án, ekkor tartja ugyanis egyetlen estéjét Pintér Imre, kitűnő partnere Parlagi Kornélia soubrette primadonna társaságában. Pintér Imrét felesleges bővebben ismertetnünk, aki nem hallotta volna hírét a budapesti Népszínház színpadjáról mint Blaha Lujza partnerét, bizonyára ismerni fogja országos nevét a grammofon-lemezek útján. Parlagi Kornélia, a budapesti Király Színház János vitéz versenygyőztese, egyike a legszebb és legiskolázottabb hangu opera és operett primadonáknak. Distingvált játéka, vérbeli színésztalentuával mindenütt egy csapásra hódítja meg a közönséget. Pintér és Parlagin kívül Beregi László buffó-komikus és Delli Lajosné szalon-komika is részt vesz az együttesben. Csupa újdonság tarkítja a gazdag műsort s bőven gondoskodik arról, hogy egy pillanatra sem legyen alkalma a közönségnek az unatkozásra. Az eddigi dispoziciók szerint a jeles ktszárdá csak egy estére lesz vendége közönségünknek, de ha a tárgyalások eredményre vezetnek, a második este bemutatják országos hírű moziskecsüket a Nagyleszámolás (Népfelkelő) énekes háborús-játékot is, melynek a budapesti Apollóban két héttig zsufolt házak tapsoltak, s melynek filmrészai a wieni hadimúzeumban vannak elhelyezve. A rendkívüli élvezetesnek ígérkező estélyre lesz alkalmunk még visszatérni.

— **Az új zárórarendelet.** Vázsonyi Jenő, a szénügyek kormánybiztosa, most bocsátotta ki az új záróra-rendeletét. E szerint a régi rendeletet, amely éjjeli 12 órában állapította meg a zárórát, hatályon kívül helyezi és elrendeli, hogy szeptember 16-tól kezdődőleg a vendéglők, korcsmák, italmérő- vagy elárúsítóhelyek, kávéházak, cukrászdák és hasonló, — ha a rájuk hatályban álló jogszabályban rövidebb záróra nincs megállapítva — továbbá színházak, kabarék, mozgófényképhelyiségek, kerti mulatóhelyek, orfeumok, dalsarnokok, varieték, tánctermekek, tánciskolák, felolvasó-, hangverseny- és más nyilvános termekek, egyletek, társaskörök, kaszinók, klubok mindazon helyiségeit, amelyek a tagok vagy vendégek összejövetelére, vagy befogadására szolgálnak, további intézkedésig csak esti 11 óráig szabad nyitva tartani. Esti 11 óra után magánlakásokban sem szabad a záróra vonatkozó rendelkezések kijátszásával vendégeket látni oly egyéneket, akiknek ott tartózkodása a szokásos vendéglátás körén kívül esik.

— **A katonai parancsnokság figyelmébe.** Városunk polgársága köréből számos panaszt kaptunk, melyekben a harctérre induló katonák lövöldözései ellen kelnek ki. Már többször előfordult ez s e héten is egyik éjjel sűrű fegyverropogás riasztotta fel az alvó békés polgárokat. Egy az állomásra induló csapat lövöldözött a piacon és az utcákon, ami elképzelhető ijedelmet keltet. Az éjnek idején rendezett lövöldözés nemcsak békés polgárokat, hanem beteg nőket és gyermekeket riasztott fel álmából. Az efféle katonai fegyvelemben ütköző cselekedet nemcsak a 82-esek jóhírnevének, hanem a közrendnek, nyugalomnak is árt s könnyen emberi élet eshetik áldozatul, hiszen e lövöldözés a békés városi polgárságnak nemcsak nyugalomát, hanem életét is veszélyezteti. Itt jegyezzük meg, hogy f. hó 12-ikén a vasuti állomás peronján egy katonai rendőrt a harctérre induló katonák egyike úgy szurt hasba, hogy most a szegény, szolgálatát teljesítő rendőr haldoklik. A háboru elég nyomoruságot, bajt, gyászt zudított a nyakunkba, nem szabad tehát megengedni, hogy az ilyen esetek többé előforduljanak.

— **Fürdőmegnyitás.** F. hó 19-én a helybeli kádfürdő megnyílik. Fürdőrend: csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. Egy fürdő ára szappan nélkül 4 K.

— **A gulyás fizetése.** A „Gazdaszövetéség” írja: Arad város kisgulyásának havi fizetését a tanács 400 K-ára emelte fel, mert a gulyás máskülönben nem akart megmaradni.

— **A harctérre induló katonáknak nyolc nap szabadság jár.** A honvédelmi miniszter — mint a Külügy-Hadügy jelenti — 1903. eln. 2.—1918. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint az újból harctérre induló legénységnek elindulása előtt feltétlenül meg kell adni a neki kijáró nyolc napi viszontlátási szabadságot. Kivételt tesznek azonban azokkal, akikkel szemben alapos a gyanu, hogy nem fognak idejekorán bevonulni szabadságukról.

— **Vonatok érkezése — Szászvárosra.** Brassó felől érkeznek: éjjel 2. óra 30 perckor a 601. sz. gyors, reggel 4 óra 23 p. a 607. sz. személy, d. u. 1 óra 18 p. a 609. sz. személy. Budapest felől érkeznek: éjjel 11 óra 30 perckor a 604. sz. gyors, éjjel 12 órakor a 608. sz. személy, d. u. 2 óra 3 p. a 610. sz. személy. Külön katonai vonat nincsen, minden vonathoz azonban katonák részére külön kocsik vannak csatolva.

— **Nincsen zsir és szalonna.** Városunk lakossága szomoruan tapasztalja, hogy sem szalonna, sem zsir maximális áron egyáltalában nem kapható városunkban. Maximális áron jóval felül itt-ott akad még egy kis zsir, szalonna, de ez oly kevés, hogy a közszükségletet nem tudja kielégíteni. Nagyon üdvös volna, ha e kérdéssel minél előbb foglalkoznának az illetékes hatóságok s ha más-kép nem, hát a Zsirközpont útján biztosítanák a szükséglet fedezését.

— **Hirdetmény.** A szászvárosi cs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnokság idei 7151 számu átírata folytán közhírré teszem, hogy az Ausztriában szolgálatot teljesítő legénység részére a hozzátartozóktól szánt élelmiszer-csomagok gyűjtése f. évi október havában 6., 7. és 8-án a szászvárosi kiegészítő parancsnokságnál fog eszközöltetni. Szászváros, 1918. augusztus 30-án. Andrae, polgármester.

Főorvos

Dr. Tinku Aurél

Fogorvosi és fogtechnikai rendelőintézet.

Rendel: d. e. 8—12. és d. u. 2—4.

Malom-utca 3. szám SZÁSZVÁROS. 17 10—

— **Zsidó újév.** Zsidó vallású polgártársaink a múlt héten (f. hó 7. és 8-ikán) ünnepelték meg újévüket. A zsidó időszámítás szerint, a most következő év az 5679-ik, a világ teremtetésétől számítva.

— **Figyelmeztetés.** Még egyszer tisztelettel felkérjük mindazon előfizetőinket, kiknek aug. 18—25-iki számunkhoz zöld figyelmeztető cédulát mellékelünk, hogy hátralékaikat postafordultával beküldeni szíveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra — a lap további küldését kénytelenek leszünk beszüntetni. Tisztelettel: A kiadóhivatal.

— **Számos közleményünk helyszüke miatt jövő számra maradt.**

— **Jutalom a csendőröknek.** A f. évi termés biztosítását és zár alá vételét ellenőrző csendőrség jutalmazására a közlelmezési miniszter 600.000 koronát engedélyezett. Ebből az összegből az ellenőrzési munkálatoknál eredményesen működött legénységi állományu egyének jutalmazandók.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **A gyufa lefoglalása és maximálása.** A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amellyel lefoglalja a gyufakészleteket és maximálja az árakat. A maximált árak kicsinyben való eladásnál a következők: svéd és rózsaszalóngyufa 8 fillér, 49-es rózsaszalón (parafin) gyufa 11 fillér, 56-os rózsaszalón (parafin) vagy kénes gyufa 12 fillér dobozonként, illetve tokonként. A gyufakészleteket a Gyufaipari Szövetségnél kell bejelenteni, 50.000 doboznál kisebb készlet nem jelentendő be. Kicsinyben való eladásnál egy-egy vevő egy alkalommal tíz doboznál több gyufát nem kaphat. A gyufa szállítása csak igazolvánnyal történhetik.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likőrt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

Eladó zongora, Szászváros, Közép-utca 11. szám alatt.

— **Mezőgazdasági kamarák.** Értesüléseink szerint Serényi Béla gróf földmivélségi miniszter ez év őszén be fogja terjeszteni a mezőgazdasági kamarákra vonatkozó javaslatát. Ennek a javaslatnak keretében meg kell oldani azt a kérdést is, hogy a mezőgazdasági munkások miként vegyenek részt a gazdasági érdekképviseletek munkájában. Ettől sokan idegenkednek. Ha van is itt-ott ellentét a gazdák és a munkások között, egészen bizonyos, hogy ezeknek kiegyenlítése épen ezeknek az érdekképviseleteknek keretében történhetik meg legsimábban és legsikeresebben. A mezőgazdaság egységes organizmus, egészben véve egységes fejlődési feltételekkel, épen azért szükséges, hogy a képviselet is egységes legyen és a felmerülő ellentétek maguknak az érdekképviseleteknek keretében nyerjenek kiegyenlítést.

— **Hirdetmény.** A városi tanács élelmezési osztályánál a közönség összetorlódását és ácsorgásokat megakadályozandó, az utalványok kiosztását és bejelentéseket alábbiakban szabályozom: Örlési tanusítványok kiszolgáltatnak hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 8—12-ig. Gabona-beszerzési utalványok és az ellátatlanok liszt-utalványa kiadatik hétfőn, kedden és csütörtökön d. e. 8—12-ig. Vásárolt gabona kiosztása Goldmann Sámuel cégnél csütörtökön és pénteken d. u. 3—6-ig. Cséplés és terméseredmény bejelentés történhet naponként délelőtt. Hizósértés bejelentés eszközölhető szombaton délelőtt. Cséplőgépek teljesítményét be kell jelenteni vasárnap d. e. 8—10-ig. Szászváros, 1918. augusztus 31-én.
Andrae, polgármester.

— **Megtalálták Rákóczi harangját.** Bukarestből jelentik: Most végzik az osztrák-magyar hatóságok Romániában a harangsorozást. Ennek során Kinpolungban egy százhusz kilogramos harangot találtak. A harang latin felírásából megállapították, hogy azt 1635-ben Rákóczi főudvarmestere ajándékozta Nagykerék biharmegyei közsék reformátusainak. A harangot még a XVII. században Selim pasa banpája magával vitte s így került a romániai városba. A közös hadügyminiszter rendeletére a harangnak megkegyelmeztek s azt sértetlenül visszadják Nagykeréki községnek.

— **Elítélt beretvaszappan-drágító.** A fővárosi sajtóban olvassuk: Singer és Lusztig Mehmend szultán-uti illatszerkereskedő cég néhány héttel ezelőtt azt hirdette, hogy beretvaszappanokat árusít tucatonként 44 és 66 koronás árban. A beretvaszappan maximális ára 100 grammos darabonként 1 korona 20 fillér és ezért az Olaj- és Zsírközpont a céget feljelentette a IV. kerületi kapitányságon. A tárgyaláson a cég képviseletében Lusztig Imréné jelent meg, a ki azzal védekezett, hogy a szappanokat külföldről hozták és ezért árusítják maximális áron felül. Az árvizsgáló-bizottság szakvéleménye szerint azonban az árak még így is tulságosan magasak és ezért a IV. kerületi kapitányság a kihágást megállapította és Lusztig Imrénét 10 napi elzárásra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt felebbezett. Szászvároson vigan folyik az árdrágítás, nyílt utcákon, nyílt üzletekben, ki törődik vele?

Értesítés.

Van szerencsém a t. hölgyközönséget tudatni, hogy **téli modelljeim megérkeztek.**

Elvállalok és jutányos árban készítek bármilyen forma átalakításokat. — Gyászkalapok állandóan raktáron kaphatók. Szives pártfogást kér :-:

Koncz Lotti, Vásártér-u. 8. sz.

Disznóól, jól épített, két rekeszes, eladó. Cím a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. könyvkereskedésében. ⁴⁴ ₂₋₃

Megvételre keresek egy használt diványt. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó Felső-Farkadin határában egy 100 kat. hold birtok, sik területen. Rajta istállóval. Cím megtudható e lap kiadóhivatalában. ⁴⁹ ₁₋₃

Haszonbérbe adatik Szászvároson, a Kishegyen levő Czernautzán Titusné-féle villa nagy kerttel, szőlővel együtt 6 évre, évi bérlet 5000 K és 20 szekér marha-trágya. Értekezhetni a villában. ⁵¹ ₁₋₃

Sz. 75/1918. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1918. évi Pk. 1216 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Lóvi Ignácné Lázár Róza javára 216 K s jár. erejéig 1918. évi augusztus hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 650 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: sertés és széna nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1918. évi Pk. 1216 számú végzése folytán 216 K tőkekövetelés, ennek 1917. évi szeptember hó 7-ik napjától járó 50% kamatai és eddig összesen 321 K 56 fill. ben bírólágg már megállapított költségek erejéig Bokaj községben, adósok lakásán leendő megtartására 1918. évi szeptember hó 17-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1918. évi szeptember hó 4-én.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

Meghívó.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” XVI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1918. évi szeptember hó 22-én d. e. 11 órakor tartja a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” helyiségében, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Ha a nevezett napon a részvényesek kellő számban és kellő részvény képviseletében nem gyűlnének össze, akkor az alapszabályok 14. §-a értelmében a közgyűlés 1918. évi szeptember hó 29-én d. e. 11 órakor a már megnevezett helyen tartatik meg, mely gyűlés a megjelent tagok és képviselt részvények számára való tekintet nélkül fog határozni a közölt tárgysorozatban felemlített ügyek felett.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és a határozatképesség megállapítása.

2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1917—18. év üzleti eredményéről, a nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.

4. A tisztanyereség hováfördilása iránti határozathozatal.

5. Egy igazgatósági tag választása.

6. Netaláni indítványok.

Szászváros, 1918. évi szeptember hó 5.

Az igazgatóság.

*
Megjegyzés. Az 1917—18. évi nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg, továbbá az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak jelentései a közgyűlés előtt 8 napon át a hivatalos órák alatt a részvénytársaság könyv- és papirkereskedésében megtekinthetők.

Az alapszabályok 11. §-a szerint szavazási jogával csak azon részvényes élhet, ki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt a „Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság”-nál a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig elismervény ellenében — mely igazoló jegyül szolgál — letette.

RÓNA JENŐ, Szászvárosi fényképészeti műterem (Vásár-utca.)

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfényénél) felvételeket eszközölök. Kivánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra töreksem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes meelégedését mindenkör kiérdemeljem.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ, fényképész
4 11— Szászváros (Vásár-utca)

Olcsó árak! Felvételek este is!

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában, valamint könyv- és papirkereskedésében egy ügyes fiú tanulóknak azonnal felvétetik.

VULPE TIVADAR fakereskedése Szászváros.

Értesitem a nagyra becsült építkező vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőfát, deszkát, léceket, építő-meszet, híres zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kicserepet. Megérkeztek még: a köngsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit

malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricaültető- és kapálógépek, acélekék, szecskavágók.

Portlandi cement.

Felhivom becses figyelmét az építőközönségnek, hogy frissen faragott építőfenyőfát, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fatelepeimről, ugyszintén deszkát, cserepet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kívánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakereskedése

Szászváros, Országút 2/a. Telefon 30.
183 28—

Hirdetések jutányos árban felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :-: Pontos és gyors kiszolgálás! :-: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
Szászváros. 11—26